

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Josep Yxart a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/josep-yxart> >

Josep Yxart

Josep Yxart

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Tarragona, 1852-1895. Crític literari i d'art, historiador, periodista, traductor, poeta i narrador. Va estudiar Dret a la Universitat de Barcelona (1868-1873).

El 1877, després de la lectura de la *Philosophie de l'art*, de Taine, va optar per dedicar-se professionalment al conreu de les lletres i començà a escriure a *La Renaixensa* i, entre 1878 i 1879, a *La Llumanera de Nova York*. L'any següent, va a París, amb el seu cosí i amic [Narcís Oller](#), descobreix la gran ciutat en la qual emmirallarà Barcelona i junts fan una crònica de l'Exposició Universal per a *La Renaixensa*.

Sintetitzà els *Principios* de Milà i el positivisme idealista de Taine en l'assaig historicocrític *Lo Teatre Català*, premiat als [Jocs Florals](#) de 1879, que el va revelar com a crític. Aquest estudi del teatre català fins al moment, aporta, seguint Schiller i Sarcey, l'anàlisi dels factors essencials de l'evolució del teatre, autor i obra, públic, empresari, i actors, que distingirà sempre les seves crítiques de teatre. Defensa tant el drama realista com la tragèdia. Entre 1877 i 1879, fa amistat amb [Guimerà](#), Sardà, Vilanova, Matheu, etc.

Va ser col·laborador i després editor de la revista *Arte y Letras* (1882-83) i director de la «Biblioteca» del mateix nom el 1883. Més tard dirigí la «Biblioteca Clásica Española,» on va publicar l'assaig *Fortuny, ensayo biográfico-crítico* (1881) i nombrosos pròlegs que són importants estudis sobre historiadors o crítics com Moratín, Cadalso, Larra, o Melo (1883-1885). Traduí els tres volums dels *Dramas* (1882, 1883, 1886) de Schiller o els volums *El ángel de la muerte* (1883) i *Mujeres de Goethe* (1884). Per tot plegat, el 1883 va ser nomenat membre de la Real Acadèmia de la Història.

Com a editor va fer amistat amb escriptors castellans com ara Pérez Galdós, Pardo Bazán, L. Alas, R. Altamira, E. Gaspar, A. Palacio Valdés o Pereda. Entre 1883 i 1885, col·labora també a [L'Avens](#) (1884 i 1890), *La Il·lustració Catalana*, *Calendari Català*, *Revista Literària*, *Art i Literatura* (1884) i *La Època*.

De formació romàntica, va ser un eclèctic defensor de la bellesa per damunt de cap escola, però apostà pel realisme, per esmenar l'excés de convencionalisme i pel convenciment que, en primer lloc, l'exigia el moment històric, i, també, que era la forma més idònia al caràcter dels catalans i a la seva llengua. Per això, va defensar el procediment naturalista, que va descobrir amb la lectura de *L'Assomoir* el 1877, tot i que no va conèixer Zola fins al viatge a París del 1886. Considerava el mètode com el més adequat a l'estètica vigent i, en canvi, descartava el determinisme filosòfic, convençut de la importància de la voluntat humana. Quan el naturalisme va fer crisi, Yxart, que sempre va estar al corrent de les innovacions europees, sense abandonar el mètode de Zola, evolucionà posicionant-se a favor de la literatura russa, de la novel·la psicològica o del drama d'idees. Com Guyau, defensava, a més de la importàcia que la recepció de les formes d'art en la societat tenia en l'evolució de les mateixes, la compatibilitat de la poesia lírica amb la novel·la i el teatre realistes. Va ser secretari dels [Jocs Florals](#) de 1885 i va alertar sobre el caràcter mediocre,

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Josep Yxart a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/josep-yxart> >

immovilista i convencional que començaven a presentar a partir de llavors. Lector de la premsa francesa (*Le Temps*, *le Figaro*, *Revue des Deux Mondes*), s'interessà pel concepte d'història i de crítica positivista de F. Brunetière, per bé que, d'acord amb l'impressionista J. Lemaître, exigia un estil clar i amè per a la crítica.

El 1886 publicà el primer dels cinc anuals *El año pasado* (1886-1890), recull miscel·lani dels seus treballs sobre lletres i arts a Barcelona, exponent del seu regeneracionisme cultural i homenatge a la seva ciutat adoptiva. El volum de 1888, molt elogiat per la crítica, conté una síntesi dels articles sobre l'Exposició Internacional de Barcelona que són un manifest de regeneracionisme polític. Llavors, coincidint amb la seva etapa més productiva, publicà el pròleg a *Poesies* (1887) de Guimerà i comença a publicar a *La Publicidad* (1887-1888), *La Ilustración Artística* (1886, 1888, 1891 i 1894), *La España Regional* (1888 i 1891), *La Ilustración* (1888), *El liberal* (1888), *Revista Catalana*, *Revista de Bellas Artes* (1886) i *La Veu de Catalunya* (1895). El 1888 entra a formar part del grup renovador de *La Vanguardia*, on col·laborarà fins que la mort va interrompre el seu projecte *El arte escénico en España*, iniciat el 28 de febrer de 1892. El 1892, com a president de l'Ateneu Barcelonès va llegir la lliçó inaugural sobre *La crítica literaria contemporànea* on fa una síntesi del gènere i apunta les directrius a seguir. Molts dels treballs d'aquesta època s'apleguen al volum *José Yxart, crítica dispersa* (1996). Amic de [Maragall](#), Casellas i, sobretot, [Rusiñol](#), participà en la festa modernista de Sitges amb *La cambra blanca*, composició decadentista en prosa. El 1895 va ser proposat membre de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, però ja no va poder llegir el discurs de recepció.

Copyright text © 2000 Edicions 62

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0073028

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Yxart+Josep+1852&sortdropdown=-&searchsopce=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.es/search*cat/a?SEARCH=Yxart+Josep+1852&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SYxart+Josep+1852|Orightresult|U1?lang=ca&t&suite=pearl>

WEB: Per comprar-ne llibres

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Josep Yxart a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/josep-yxart> >

<http://www.llibres.cat/ca/detall-autor/yxart-i-de-moragas-josep>

WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://cervantesvirtual.com/FichaAutor.html?Ref=1859>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Yxart+i+de+Moragas%2C+Josep&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

---

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: Any Yxart

Pàgina dels actes amb motiu del 150è aniversari del naixement de Josep Yxart, amb nota biogràfica, ruta literària i un simposi, entre d'altres.

<http://www.premisliteraris.org/tardor/titolanyxart.html>

WEB: Una carta a Narcís Oller

En aquesta pàgina podeu trobar una carta del 28 d'agost de 1894 de Josep Yxart a Narcís Oller.

<http://www.xtec.es/~evicioso/priorat/yxart.htm>

WEB: Sobre realisme i naturalisme

Article de Paul Brians (Washington State Univ.). En anglès.

http://www.wsu.edu/~brians/hum_303/naturalism.html

WEB: Obres completes

Informació sobre l'edició de les obres completes d'Yxart, a càrrec d'Edicions Proa.

<http://www.grec.net/home/grec/proa/8.htm>

WEB: Sobre Verdaguer

El "Florilegi crític" sobre Jacint Verdaguer aplegat per la Biblioteca de Catalunya inclou un text de Josep Yxart.

http://www.gencat.net/bc/expo_verdaguer/index.html

WEB: Oller i Josep Yxart

El web de Josep M. Pallàs sobre Narcís Oller dedica força atenció a la relació amb Yxart.

<http://www.xtec.es/~jpallas/vida.htm>